

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 63630-01-18-18 התעשייה האווירית לישראל בע"מ ואח' נ' Pembroke Syndicaye
4000 ואח'

בפני כבוד השופט, סג"נ אחיקם סטולר

תובעים

התעשייה האווירית לישראל בע"מ
ע"י ב"כ עוה"ד אילן סופר, גיא וילף ויונתן דורי
ממשרד אילן סופר ושות', עורכי דין
נגד

נתבעים

1. Pembroke Syndicaye 4000
ע"י ב"כ עוה"ד פגי שרון ו/או יעל נבון ו/או אביב קלפנר ואח'
ממשרד לויטם, שרון ושות' (ניתן פסק-דין - פשרה)
2. סוכנויות פלתורס בטוח בע"מ
ע"י ב"כ אהוד סול, יוסי אשכנזי וחיים מכלוף
ממשרד הרצוג, פוקס, נאמן ושות' (ניתן פסק-דין - פשרה)
3. Marsh Ltd
ע"י ב"כ עוה"ד אהוד ארצי, רן פרלמן, דורית המברג ודניאלה
דויטש ממשרד ש. הורביץ ושות'

המודיעה לצד שלישי

Marsh Ltd
ע"י ב"כ עוה"ד אהוד ארצי, רן פרלמן, דורית המברג ודניאלה
דויטש ממשרד ש. הורביץ ושות'

נגד

הצדדים השלישיים

1. Pembroke Syndicaye 4000
ע"י ב"כ עוה"ד פגי שרון ו/או יעל נבון ו/או אביב קלפנר ואח'
ממשרד לויטם, שרון ושות'
2. סוכנויות פלתורס בטוח בע"מ
ע"י ב"כ אהוד סול, יוסי אשכנזי וחיים מכלוף
ממשרד הרצוג, פוקס, נאמן ושות'

החלטה

לפניי בקשה לסילוק על הסף של הודעה לצד ג'.

התובעת – התעשייה האווירית לישראל בע"מ, הגישה תביעה על סך 302,899,600 ₪ נגד
הנתבעים – מבטחים לפי פוליסה - Pembroke Syndicate 4000 (פמרוק), חברת פלתורס סוכנויות

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 18-01-63630 התעשייה האוירית לישראל בע"מ ואח' נ' Pembroke Syndicaye
4000 ואח'

ביטוח בע"מ (פלתורס), וחברת MARSH LTD (מארש). התביעה היא לתגמולי ביטוח עקב אבדנו הגמור של הלוויין עמוס 6 אשר התפוצץ ביום 1/9/16.

הצדדים

הנתבעת 1 - מבטחי הלוויין (פמרוק) הינם קונסורציום של מבטחים וכן מספר סינדיקטים נוספים של חברות ביטוח, הנמנות כולן עם חתמי לוידיס (Lloyds Underwriters).

הלוויין בוטח על ידי המבטחים בפוליסת טרום שיוך (Pre-Launch), מסוג כל הסיכונים. סכום הביטוח עומד על כ- 237,000,00 דולר ארה"ב + 43,100,000 אירו. עוד קובעת הפוליסה כי הדין החל על הביטוח ועל הפוליסה הוא הדין הישראלי, וכי סמכות השיפוט מסורה לבתי המשפט בישראל.

הנתבעת 2 – פלתורס משמשת כסוכן הביטוח בקשר עם רובם המכריע של הביטוחים השונים שהתובעת עורכת מזה עשרות שנים. בכלל זה ביחס לכל ביטוחי לווייני התקשורת שהתעשייה האווירית ערכה ובפרט שימשה כסוכן הביטוח בקשר עם ביטוחי הלוויין.

הנתבעת 3 – מארש הינה ברוקר ביטוחי שמקום מושבה בלונדון, אנגליה. מארש מנהלת עסקים כמתווכת ביטוח ויועצת סיכונים ובמסגרת כך מציעה מגוון רחב של שירותי ביטוח ללקוחות. על מנת שמבוטח יוכל להתקשר בפוליסת ביטוח עם חתמי לוידיס, חובה עליו להסתייע בברוקר ביטוח הרשאי להתקשר עם חתמי לוידיס. מארש הינה ברוקר אנגלי אשר רשאי להתקשר עם חתמי לוידיס - ומכאן היה הצורך בהתקשרות עמה. לפיכך פלתורס, אשר שימשה כסוכנת הביטוח הישראלית של התובעת, התקשרה עם מארש.

הרקע

ביום 28.1.2018 הגישה התובעת, התעשייה האווירית לישראל בע"מ (להלן: "תע"א") את כתב התביעה מטעמה כנגד המבטחים, פלתורס ומארש.

המבטחים, פלתורס ומארש הגישו כתבי הגנה מטעמם. בד בבד עם הגשת כתב ההגנה מטעמה, הגישה מארש גם הודעה לצד שלישי כנגד המבטחים וכנגד פלתורס (להלן: "ההודעה לצד

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 63630-01-18 התעשייה האוירית לישראל בע"מ ואח' נ' Pembroke Syndicaye
4000 ואח'

שלישי) במסגרתה דרשה כי "המבטחים ופלתורס, ישפו את מארש, בשיעור מלא, בגין כל סעד שייפסק נגדה וכל הוצאה שתיגרם לה בגין ההליך שבכותרת" (סעיף 27 להודעה לצד שלישי).

בהמלצת בית המשפט, הצדדים להליך השתתפו בהליך גישור בפני המגשר, הנשיא (בדימוס) דוד חשין. במסגרת הליך זה, חתמו התובעת, פלתורס והמבטחים ביום 26.9.2019 על הסכם פשרה (להלן: "הסכם הפשרה") שגובש בסיועו של המגשר.

מארש השתתפה בהליך הגישור, אולם לא הצטרפה להסכם הפשרה.

במסגרת הסכם הפשרה התחייבה התובעת כי תביעתה נגד מארש תוגבל לחלקה היחסי בלבד (ר' ה"הואיל" האחרון וסעיף 6 להסכם הפשרה).

ביום 3.10.2019 ניתן תוקף של פסק דין להסכם הפשרה. במועד זה, גם הורה בית המשפט לתובעת להגיש כתב תביעה מתוקן נגד מארש.

ביום 15.10.2019 הגישה פלתורס בקשה לסילוק על הסף של ההודעה לצד ג' ששלחה מארש, כשעיקר הטענה היא שלמארש אין כל עילת תביעה כלפי פלתורס ולמעשה אין כל יריבות בינה לבין פלתורס, וכי בנסיבות האמורות יש לסלק את ההודעה לצד שלישי על הסף. זאת, בשל הסכם הפשרה ובהסתמך על הלכת בית המשפט העליון ברע"א 7848/18 מדינת ישראל (משרד התחבורה- רשות הספנות והנמלים) נ' פלונית (פורסם בנבו, 21.12.2018) (להלן: "עניין פלונית"), ועל פסק דינו של בית המשפט המחוזי בעניין כדורי (ת"א 15371-07-10 ער"ד גיסין כנאמן נ' נגר כדורי (פורסם בנבו, 16.7.2019) (להלן: "עניין כדורי"). עוד ציינה פלתורס כי ככל שתוגש הודעה מתוקנת לצד שלישי כנגדה, יש להורות גם על סילוקה מנימוקי בקשת הסילוק.

ביום 12.11.2019 הגישה מארש תגובה לבקשת הסילוק, כאשר עיקר טענתה היא שהקביעה בעניין פלונית התייחסה למצב בו נתבע אחד (או אחדים) התפשר עם התובע, בהסכם פשרה לו ניתן תוקף של פסק דין, ורק אז אותו צד ב', שלא התפשר, מבקש לשלוח הודעות צד שלישי לצדדים נוספים, ביניהם, גם נתבע/נתבעים שהתפשרו מול התובע. מצב דברים זה, כאמור בפסק הדין בעניין פלונית, אינו רצוי מבחינת בית המשפט ולפיכך נקבע כי יש לעודד נתבע להתפשר בכך שהוא יוכל להסתמך על כך שהפשרה תהיה סוף פסוק להליכים מבחינתו. לשיטת מארש רציונליים אלו לא מתקיימים בענייננו מאחר שההודעה נגד צד שלישי הוגשה לפני זמן רב, יחד עם כתבי הטענות בהליך, ולפיכך בעת החתימה על הסכם הפשרה הצדדים השלישיים

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 63630-01-18-18 התעשייה האוירית לישראל בע"מ ואח' נ' Pembroke Syndicaye
4000 ואח'

היו מודעים כי תלויה ועומדת נגדם הודעה כאמור. מהסכם הפשרה עולה במפורש שהצדדים הכניסו מנגנוני שיפוי המתייחסים להודעה לצד ג'.

ביום 18.11.2019 הגישו גם המבטחים בקשה לסילוק על הסף מטעמם. במסגרת בקשה זו ציינו המבטחים כי הם מצטרפים לטעמים שהועלו על ידי פלתורס במסגרת בקשת הסילוק והתשובה לתגובה והוסיפו כי "ההודעה לצד שלישי של מארש נגד המבטחים, המקורית ואף העתיידית דינה סילוק על הסף".

ביום 11.12.2019, בהתאם להסכם הפשרה ולהחלטת בית המשפט, הגישה התובעת כתב תביעה מתוקן נגד מארש על סך של 55,493,971 ₪ (התביעה המקורית הייתה כאמור על סך של כ- 303 מיליון ₪). לטענת התובעת זהו חלקה של מארש בנזק.

ביום 23.2.2020, בד בבד עם הגשת כתב הגנה מתוקן מטעמה, הגישה מארש גם את ההודעה המתוקנת לצד שלישי נגד פלתורס והמבטחים. במסגרת הודעה מתוקנת זו העלתה מארש כנגד פלתורס וכנגד המבטחים את אותן הטענות שהועלו על ידה במסגרת ההודעה (המקורית) לצד שלישי, וכן טענות שכבר העלתה בתשובותיה לבקשת הסילוק ביחס להסכם הפשרה שקיבל תוקף של פסק דין.

דיון והכרעה

המחלוקת בין הצדדים נסובה על יישומה של הלכת פלונית על העניין דנן. כאשר פלתורס והמבטחות סבורות שיש להחיל את ההלכה האמורה על ענייננו ומנגד מארש סבורה כי איבחון נכון של הלכת פלונית נותן שאין להחילה על העניין דנן.

הלכת פלונית

בעניין פלונית התובעת הגישה תביעה נזיקית נגד משיב 2 וחברת הביטוח שלו - משיבה 3. בהמשך התובעת הגישה כתב תביעה מתוקן תוך הוספת המבקשת ומשיבים 4-5. עוד בהמשך הגישו כל הצדדים, למעט המבקשת, בקשה לדחיית התביעה נגד משיבים 2-5 נוכח הסכם פשרה שהושג ביניהם. בבקשה הובהר כי התביעה נגד המבקשת תוסיף להתנהל ובמסגרתה יתבקש בימ"ש לקבוע את גובה הפיצויים שיש לפסוק לתובעת עקב כל נזקי הגוף שנגרמו לתובעת עקב התאונה, אחריות המבקשת ושיעור החבות המוטלת עליה. להסכם הפשרה ניתן תוקף של פסק

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 18-01-63630 התעשייה האוירית לישראל בע"מ ואח' נ' Pembroke Syndicaye
4000 ואח'

דין. בקשת המדינה להארכת המועד להגשת הודעות צד ג' נגד הנתבעים האחרים בתיק נדחתה, ומכאן בקשת רשות הערעור.

בית המשפט העליון (השופט ע' גרוסקופף) דחה את הבקשה ופסק כי:

בהינתן שהתובעת והנתבעים האחרים הגיעו להסכם פשרה בו נקבעה אחריותם וגובה חבותם, המבקשת בחרה שלא ליטול חלק בהסכם הפשרה, אלא לקיים הליך מלא. יחד עם זאת, התובעת הבהירה כי המשך ניהול התביעה נגד המבקשת יעסוק בשיעור חבותה בלבד, תוך שהתובעת מתחייבת לנכות מהחבות, את חלקם של הנתבעים האחרים, כפי שייקבע על ידי בימ"ש. משמעות הסדר מסוג זה היא שתהיה אשר תהיה פסיקת בימ"ש בהליך נגד המבקשת, לא תעמוד למבקשת זכות להשתתפות נגד הנתבעים האחרים, שכן בהגדרה היא לא תישא בחבות העולה על חלקה היחסי.

בית המשפט העליון מסתמך בין היתר על המלומדים פרידמן וכהן, שצינו ביחס להסדר במסגרתו נושה בחיוב בלתי מצטבר מתחייב כלפי החייב, עימו הוא עורך את ההסדר, שלא לתבעו, וישמור לעצמו את זכות התביעה כלפי החייבים האחרים. יחד עם זאת הנושה יתחייב לנכות מתביעתו כלפי החייבים האחרים סכום המשקף את חלקו של החייב עמו התפשר. התוצאה מהסדר זה היא שהנושה יוכל לתבוע את החייבים האחרים, אך יהיה עליו לנכות מתביעתו את חלקו של החייב עימו התפשר.

החשוב לענייננו הוא שהחייב שהתפשר יהיה מוגן לא רק בפני תביעת הנושה אלא גם בפני תביעת השתתפות מצד החייבים האחרים. לתביעה כזו לא יהיה מקום מן הטעם הפשוט, שביחסים בינם לבין החייב שהתפשר, לא שילמו חייבים אלה סכום העולה על חלקם. דהיינו, הזכות להשתתפות, במקרה של ריבוי חייבים בחיוב בלתי מצטבר, עומדת רק לחייב שנשא בנטל החיוב מעל לחלקו. כאשר התביעה מול החייב שלא התפשר מוגבלת מלכתחילה לחלקו היחסי של אותו חייב בחלוקת החבות הפנימית בין החייבים, ממילא לא תקום לו זכות להשתתפות.

עוד קבע בית המשפט שהאפשרות להגיע להסדר פשרה עם חלק מהנתבעים, באופן המשחרר אותם לא רק מהמשך ההתדיינות מול התובע, אלא גם מהסיכון כי יאלצו להמשיך ולהיות חלק מההתדיינות בה התפשרו כצדדים שלישיים, היא רבת חשיבות מבחינה מעשית, בשל תרומתה

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 63630-01-18-18 התעשייה האוירית לישראל בע"מ ואח' נ' Pembroke Syndicaye
4000 ואח'

לעידוד פשרות חלקיות. אף שיקול זה תומך במסקנה שאין מקום להתיר משלוח הודעות צד שלישי במקרה דנן.

דיון

כאמור מארש מאבחנת את עניין פלונית מהעניין דנן בעיתוי בו נעשה הסכם הפשרה והוגשה ההודעה לצד ג'. טענת מארש היא שהקביעה בעניין פלונית התייחסה למצב בו נתבע אחד (או אחדים) התפשר עם התובע, בהסכם פשרה לו ניתן תוקף של פסק דין, ורק אז אותו צד ב', שלא התפשר, מבקש לשלוח הודעות צד שלישי לצדדים נוספים, ביניהם, גם נתבע/נתבעים שהתפשרו עם התובע. מצב דברים זה, כאמור בפסק הדין בעניין פלונית, אינו רצוי מבחינת בית המשפט ולפיכך נקבע כי יש לעודד נתבע להתפשר בכך שהוא יוכל להסתמך על כך שהפשרה תהיה סוף פסוק להליכים מבחינתו.

טענת מארש היא שרציונליים אלו אינם מתקיימים בענייננו. משום שבתיק דנן, ההודעה נגד צד שלישי הוגשה לפני זמן רב, יחד עם כתבי הטענות בהליך, ולפיכך בעת החתימה על הסכם הפשרה הצדדים השלישיים היו מודעים כי תלויה ועומדת נגדם הודעה כאמור.

לטענת מארש נוכח העובדה שהסכם הפשרה כולל מנגנון פיצוי עבור התעשייה האוירית, לפיו ככל שייקבע כי על מארש לשלם לתעשייה האוירית סך נמוך מ-4 מיליון דולר, תפצה הנתבעת 1 את התובעת ותשלם מחצית נוספת מהסכום אשר ישתלם לתעשייה האוירית.

בנוסף, הצדדים להסכם הפשרה גם קבעו ביניהם מנגנון שיפוי אשר כל עניינו הוא המשך ההליכים של מארש כנגד הנתבעות 1-2 במסגרת הודעות צד ג', אשר יחול ככל שבמסגרת הודעה לצד שלישי ייקבע כי על הנתבעות 1-2 לשלם למארש.

יתרה מכך, כחלק מהסכם הפשרה נחתם אף הסכם שיפוי בגין הוצאות משפט בין התעשייה האוירית לבין הנתבעת 2, פלתורס, כאשר בסעיף 2 להסכם זה התחייבה התעשייה האוירית כי אם מארש תמשיך בהודעה לצד שלישי נגד פלתורס או תגיש תביעה נפרדת נגדה, אזי תשפה אותה התעשייה האוירית עבור הוצאות משפט.

לשיטת מארש, הסדרי השיפוי הללו מעידים שהצדדים להסדר הפשרה לא סברו כי עצם הפשרה ביניהם מהווה סוף פסוק.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 63630-01-18-18 התעשייה האוירית לישראל בע"מ ואח' נ' Pembroke Syndicaye
4000 ואח'

אני סבור שהדין הוא עם המשיבים. אין לקבל את עמדת מארש באשר לפרשנות הלכת פלונית, ככל שהיא מתייחסת לעיתוי הגשת ההודעה לצד ג' כנגד הנתבעים האחרים – לפני חתימת הסכם הפשרה או אחריו. תמצית ההלכה מובהר היטב בסעיף 18 לעניין פלונית הנ"ל לאמור:

"כפי שהובהר לעיל, הסדר פשרה חלקי מהדפוס בו עסקין מוציא את הנתבעים האחרים מתמונת ההתדיינות, ומבטיח כי לא תתקיים יריבות משפטית בינם לבין הנתבע שלא התפשר. במצב דברים זה, אין תוחלת למשלוח הודעות צד שלישי נגד הנתבעים שהתפשרו, באשר, כמובהר, לנתבעת שלא התפשרה לא עומדת, ולא תעמוד, זכות תביעה לשיפוי או להשתתפות נגדם, ולנתבעים אלה גם אין עוד עניין משפטי באופן בו יוכרעו השאלות שבמחלוקת (ובכלל זה שאלת חלוקת האחריות בינם לבין הנתבעת שלא התפשרה)".

הנה כי כן, הלכת פלונית אינה עוסקת בעיתוי, אלא קובעת שהסדר פשרה כזה שולל את היריבות המשפטית ושולל את הזכות לשיפוי ולהשתתפות. אין אפוא כל אבחנה לעניין עיתוי הגשת ההודעה לצד ג', ונוכח הרציונל של הלכת פלונית אין כל הגיון לקרא בהלכה זו מה שאין בה.

מקובלת עלי טענת המשיבות שעמדת מארש גם מנוגדת לתכלית הלכת פלונית. עידוד הפשרות ומניעת אפקט מצנן לפשרות חלים בין אם כבר הוגשה הודעת צד ג' בין המעוולים-הנתבעים ובין אם לאו. בכל מקרה בו הגיעו חלק מהנתבעים לפשרה עם התובע, וזה הסכים לתבוע את הנתבע שלא התפשר רק על חלקו (כמו בענייננו), הלה אינו יכול לחזור לנתבעים שהתפשרו.

מן הראוי לציין שהבריה התיכון של הלכת פלונית והגיונה הפנימי הוא בכך שהסכם הפשרה פיצל את החבות של כל אחד מהנתבעים כך שהנתבע שלא התפשר נתבע בגין חלקו בלבד ועניין לו מכאן ואילך עם התובעת בלבד.

זו הסיבה שמארש אינה יכולה להסתמך על רע"א 7711/08 Bank Rozwoja Ekspotu S.A. נ' ארט בי, חברה בערבות מוגבלת, [פורסם בנבו] פסקה 4 (23.2.2009). בעניין ארט בי דובר על צדדים שלישיים חיצוניים לתביעה, שלא כמו במקרה דנן שבו מדובר על צדדים שהיו נתבעים יחד עם מארש. עניין ארט בי מובא בפס"ד פלונית כאסמכתא לחשיבות השיקול של הימנעות מצינון פשרות בעיצוב הדינים ביחס להודעת צד שלישי (ראו סעיף 19 לפס"ד פלונית).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"א 18-01-63630 התעשייה האוירית לישראל בע"מ ואח' נ' Pembroke Syndicaye
4000 ואח'

תמים דעים אני עם טענת המשיבות לפיה מקום שהתובעת התחייבה להמשיך בתביעתה נגד מארש בגין חלקה היחסי בלבד, למארש לא ייגרם כל נזק, שכן היא תיתבע אך ורק על חלקה ולא תישא בנזקים שמיוחסים לנתבעים האחרים. זה בדיוק הרציונל של הלכת פלונית.

לסיכום

בהינתן שלפי הדין המהותי הסדר הפשרה החלקי שהושג בין התובעת לנתבעים האחרים מבטיח שלא תעמוד למארש, שלא התפשרה, זכות תביעה נגד הנתבעים האחרים, לא קיימת הצדקה להתיר למארש משלוח הודעות צד שלישי נגד המבטחים ופלתורס. לפי תקנה 216 לתקסד"א, הודעת צד שלישי נועדה לאפשר מימוש זכות לשיפוי או להשתתפות או לסעד אחר כלפי הצד השלישי, או לבירור סוגיה שנויה במחלוקת שמן הראוי כי תיפתר גם ביחסים שבין הנתבע לבין הצד השלישי. הסדר פשרה חלקי, כפי שנעשה בין התובעת למשיבות מוציא אותן ממסגרת ההתדיינות, ומבטיח כי לא תתקיים יריבות משפטית בינן לבין מארש.

מקובלת עליי טענת התובעת שיש בבקשת מארש כדי לסרב את הדיון בתיק ולדחות את בירור התביעה נגדה, שהוגשה כאמור נגד מארש בלבד, בגין חלקה של מארש בלבד, על בסיס כל הראיות הקיימות נגדה.

התוצאה היא שבמצב זה, אין תוחלת למשלוח הודעות צד שלישי נגד המשיבות שהתפשרו, ולפיכך דין ההודעה לצד ג' - סילוק על הסף.

ההודעה לצד ג' נמחקת אפוא. מארש תשלם לכל אחת מהמשיבות - פמרוק, פלתורס והתובעת- שכ"ט עו"ד והוצאות משפט בסך של 10,000 ₪. סכום זה יהיה צמוד למדד ויישא ריבית חוקית מהיום ועד לתשלומו המלא בפועל.

ניתנה היום, י"ג תמוז תש"פ, 05 יולי 2020, בהעדר הצדדים.

אחיקם סטולר, שופט, סגן הנשיאה